

Interventieoverzicht gehoorbescherming scholen VO

Dit interventieoverzicht gehoorschadepreventie is gemaakt voor docenten in het voortgezet onderwijs in Drenthe om het aantal jongeren dat jaarlijks gehoorschade oploopt door te harde muziek terug te dringen. Het is belangrijk dat jongeren leren verstandig om te gaan met hun gehoor. Tijdens het uitgaan in discotheken, concerten en festivals stellen jongeren en jong volwassenen zich bloot aan harde muziek, waardoor zij permanente gehoorschade kunnen oplopen. Ook tijdens het te veel en te hard naar een muzikspeler (telefoon/mp3 speler) luisteren kan hun gehoor beschadigd raken.

Voor organisatoren van festivals en evenementen, GGD-medewerkers en gemeenten, medewerkers in het onderwijs als ook ouders ligt een belangrijke taak weggelegd om met jongeren en jongvolwassenen te communiceren dat harde muziek gehoorschade kan veroorzaken.

Om op een effectieve manier invulling te geven aan het voorkomen van gehoorschade, is het belangrijk om aan de volgende 4 niveaus aandacht te besteden: **signalering, gezondheidseducatie, schoolomgeving en schoolbeleid**. Dit interventieoverzicht laat zien welke mogelijkheden er voor de verschillende niveaus beschikbaar zijn. Ze worden aanbevolen door GGD Drenthe Uw school hoeft niet alle interventies uit te voeren; het gaat er om dat u als schoolteam hieruit kiest.

Met dit interventieoverzicht wordt in één opslag duidelijk wat de school al doet op de verschillende niveaus en voor de verschillende doelgroepen, en waar kansen liggen voor het werken aan een gezond gehoor van de leerling op uw school. Voor advies kunt u contact opnemen met de GGD Drenthe.

Werkwijze: Bepaal m.b.v. de interventies uit dit interventieoverzicht wat de huidige situatie op de school is: Wat voert u dit schooljaar al uit, waar heeft u interesse in, of waar kiest u bewust niet voor? Zijn er nog andere interventies bij dit thema die de school al uitvoert en niet worden beschreven in deze interventielijst?

Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met de jeugdarts of – verpleegkundige op uw school.

Niveau Signalering: risicofactoren vroegtijdig herkennen bij individuele leerlingen en hen doorverwijzen naar zorg

Interventie	Soort	Doelgroep	Uitvoering
Signaleren en doorverwijzen De school is alert op leerlingen die mogelijk een gehoorprobleem hebben en verwijst de leerling door.	Deskundigheidsbevordering	Schoolpersoneel	JGZ GGD Drenthe
Docententraining Het schoolpersoneel krijgt informatie over het voorkomen van gehoorschade, om gehoorschade te signaleren en bespreekbaar te maken.	Docententraining	Schoolpersoneel	JGZ GGD Drenthe Nationale Hoorstichting
Preventief Gezondheidsonderzoek De doktersassistente van de Jeugdgezondheidszorg GGD Drenthe neemt een gehoortest af en adviseert de jongere en ouders.	Individuele begeleiding	Leerlingen Ouders	JGZ GGD Drenthe
Arts/verpleegkundige Jeugdgezondheidszorg Leerlingen en ouders weten bij wie ze op school terecht kunnen voor problemen met het gehoor.	Individuele begeleiding	Leerlingen Ouders	JGZ GGD Drenthe
Afnemen gehoortest Afnemen (online) gehoortest bij kinderen in het voortgezet onderwijs. Ouders (kunnen) worden geïnformeerd over de uitslag van de gehoortest.	Individuele /klassikale begeleiding	Leerlingen Ouders	JGZ GGD Drenthe http://www.oorcheck.nl/

Niveau Gezondheidseducatie: (klassikaal) informatie en voorlichting aanbieden

Interventie	Soort	Doelgroep	Uitvoering
<p>Voorlichtingsles De Nationale Hoorstichting heeft voor leerlingen in het voortgezet onderwijs een les ontwikkeld over het gehoor en gehoorschade gebaseerd op oorcheck.nl.</p>	<p>http://www.hoorstichting.nl/product/voorlichtingsles-vo/</p>	Leerlingen	Docenten
<p>PUB-QUIZ GGD Drenthe heeft in samenwerking met studenten van de Hanze Hogeschool Groningen een PUB-Quiz ontwikkeld over gehoorschade en preventie ervan. In deze Quiz wordt op een ludieke manier m.b.v. 11 vragen stil gestaan bij hoeveel mensen last hebben van gehoorschade tot of oordoppen je gehoor beschermen. De quiz heeft een duidelijke instructie en een de antwoorden worden toegelicht.</p>	Verkrijgbaar bij JGZ medewerker.	Leerlingen	Docenten Jeugdverpleegkundige
<p>Vignet Gezonde School Dit is een initiatief van het RIVM Centrum Gezond Leven en GGD NL om scholen rondom diverse gezondheidsthema's actief bezig te laten zijn met beleid en opvoeding. Voor het thema 'Preventie gehoorschade' komt u in aanmerking als er op school aantoonbaar aandacht wordt besteed aan dit onderwerp. Door gebruik te maken van een van erkende lespakketten, een geluidslimiet te hanteren tijdens schoolfeesten en jaarlijks een gehoortest bij leerlingen af te nemen komen scholen in aanmerking voor een vignet Gezonde School Het thema 'gehoor veiligheid' is onderdeel van het themacertificaat 'Fysieke veiligheid'. Dit themacertificaat is een bundeling van meerdere thema's die te maken hebben met aandacht voor de fysieke veiligheid, waaronder preventie van gehoorschade.</p>	<p>https://www.gezonde-school.nl/voortgezet-onderwijs/gezondheidsthemas-en-criteria-vignet/fysieke-veiligheid http://www.oorcheck.nl/meer-weten/lesmateriaal/ http://www.hoorstichting.nl/professionals/scholen/geluidsadvies-schoolfeesten/</p>	Leerlingen en school.	School Erkende lespakketten van de Nationale Hoorstichting.

<p>SLO Leerplan Kader Het gezond houden van het gehoor is opgenomen in dit leerplankader, dat op verzoek van de ministeries van OCW en VWS door de SLO is ontwikkeld. Het leerplankader draagt bij aan het bevorderen van een gezonde leefstijl voor kinderen en jongeren van nul tot vierentwintig jaar door te beschrijven wat zij op school en in de kinderopvang op dit gebied moeten leren. Binnen de leerlijn Persoonlijke Verzorging is er aandacht voor het gehoor gezond houden.</p>	<p>http://gezondeleefstijl.slo.nl/themas2/persoonlijke-verzorging</p>	<p>Leerlingen</p>	<p>Docenten</p>
<p>Oorcheck in het onderwijs De website Oorcheck.nl geeft jongeren vanaf 12 jaar informatie over de werking van het gehoor en het voorkomen van gehoorschade. Door zelf een hoortest te doen en andere risicotesten krijgen jongeren inzicht in hun gehoor en luistergedrag. Voor de eerste twee klassen van het VO is gratis lesmateriaal beschikbaar.</p> <p>Op de website oorcheck.nl kan de leerkracht verschillende materialen vinden ten behoeve van het voortgezet onderwijs. De onderwerpen gehoor, geluid en gehoorschade worden vanuit de invalshoek van verschillende vakken aangeboden. <u>Materialen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Docentenhandleiding - Werkbladen voor zowel VMBO als HAVO/VWO voor docenten Muziek, maatschappijleer, biologie, natuurkunde en techniek en voor de mentor. 	<p>http://www.oorcheck.nl/</p>	<p>Leerlingen en docenten</p>	<p>Leerlingen Docenten</p> <p>De materialen zijn voor de eerste twee klassen van het voortgezet onderwijs (zowel vmbo-, havo als vwo niveau)</p>
<p>Zelftest voor leerlingen op de jongerenwebiste JOUWGGD.nl voor het thema 'Gehoor & Muziek'. Op deze site wordt aan jongeren informatie gegeven over gehoorschade, wat de norm is en er worden tips en adviezen gegeven om gehoorschade te voorkomen.</p>	<p>https://www.jouwggd.nl/gezondheid/gehoorschade/</p>	<p>Leerlingen</p>	<p>Leerlingen</p>

<p>Informatieve filmpjes over het voorkomen van gehoorschade</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruis; Informatieve animatie over gehoorschade en het beschermen van je gehoor. - Piepshow; deze stop-motion animatie geeft 3 tips om een 'piepshow' te voorkomen. - Piep; Hoe voorkom je die irritante piep? Oordoppen in! Love music, beat the piep! - Hoe klinkt gehoorschade?; Informatief filmpje over het oplopen van gehoorschade. 	<p>http://www.hoorstichting.nl/testen/filmpjes/</p>	<p>Leerlingen</p>	<p>Docenten</p>
<p>101 vragen over oorsuizen en andere hoorproblemen</p> <p>Ongestoord horen is voor veel mensen gelukkig de normaalste zaak van de wereld. Maar wat als dat horen verstoord wordt door hinderlijke geluiden, af en toe wegvalt, pijnlijk is of door een tumor bedreigd wordt? In het boek '101 vragen over oorsuizen en andere hoorproblemen' worden 101 antwoorden gegeven op vragen over verschillende gehoorandoeningen: tinnitus, Ménière, hyperacusis, otosclerose en brughoektumor.</p> 	<p>http://www.hoorstichting.nl/product/101-vragen-over-horen-en-oorsuizen/</p>	<p>Leerlingen Docenten</p>	<p>Docenten</p> <p>Boek dat gebruikt kan worden om lessen te ondersteunen, waarin 101 vragen worden beantwoord over oorsuizen en andere hoorproblemen.</p>
<p>Posters</p> <p>Poster met afbeelding van de werking van het gehoor; 'hoe werkt het gehoor?'</p> <p>Poster (A2) met decibelmeter; 'Decibelmeter'</p>	<p>http://www.hoorstichting.nl/product/poster-hoe-werkt-het-gehoor/</p> <p>http://www.hoorstichting.nl/product/poster-decibelmeter/</p>	<p>Docenten</p>	<p>Docenten</p>
<p>Informerende van ouders op ouderavonden, via nieuwsbrieven en via (lokale) media</p>	<p>Uit beschikbaar materiaal kunnen</p>	<p>Ouders van jongeren in het voortgezet</p>	<p>School, medezeggenschapsraad</p>

De medezeggenschapsraad zou (al dan niet samen met de leerlingenraad) – met behulp van de beschikbare informatie en het interventieoverzicht gehoorbescherming scholen VO – een agendapunt over voorkomen van gehoorschade kunnen presenteren.	ouders worden geïnformeerd over gehoorschade-preventie	onderwijs	JGZ GGD Drenthe
--	--	-----------	-----------------

Niveau Schoolomgeving: gezonde fysieke en sociale omgeving

Interventie	Soort	Doelgroep	Uitvoering
<p>Schriftelijke informatie aan ouders De school verstrekt aan ouders schriftelijke informatie over risico's van hard geluid en over gehoorschadepreventie, waarbij aandacht wordt besteed aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het gebruik van draagbare muziekspelers met hoofdtelefoon - het uitgaansleven <p>via bv. Brochures, websites, nieuwsbrief, posters, schoolgids.</p>	Informatie Voorlichtingsmaterialen	Ouders Medezeggenschapsraad (MR)	School Ondersteuning Nationale Hoorstichting, JGZ GGD Drenthe
<p>Geven van actieve voorlichting aan leerkrachten, ouders en / of leerlingen</p>	Voorlichtingsmaterialen, lespakketten van de Nationale Hoorstichting en GGD	Docenten Ouders Leerlingen	School, MR Ondersteuning Nationale Hoorstichting, JGZ GGD Drenthe
<p>Ouderavond / ouderbijeenkomst Een deel van de ouderavond kan op educatieve wijze worden ingevuld.</p> <p>Informatiebijeenkomst over de risico's van hard geluid en het voorkomen van gehoorschade. Afspraken maken over het maximum geluidsniveau.</p>	Informatie	Ouders	School, MR Ondersteuning JGZ GGD Drenthe
<p>SafeNoise SafeNoise is een gratis applicatie voor de iPhone waarmee op elk moment het geluidsniveau op de plek waar de gebruiker verblijft gemeten kan worden. Gelijktijdig geeft de app aan hoe lang iemand in dat geluidsniveau mag verblijven voordat het schadelijk kan worden. De app waarschuwt door middel van een alarmlicht in de display. Daarmee wordt aangegeven dat het tijd is om weg te gaan of om gehoor-bescherming te gaan dragen.</p>	App(licatie)	Jongeren tussen de 16 en 30 jaar die uitgaan naar een discotheek, poppodium, concert en/of een dance event	Muziekevenementen, horecabestemmingen

			
<p>Adviezen voor muzikspelers (telefoon) en mp3 spelers Op de website van mp3 check kunnen jongeren testen of ze veilig naar hun mp3-speler luisteren. Daarnaast biedt de site van de Hoorstichting informatie over het veilig luisteren naar een mp3-speler door een overzicht van veilige spelers en het gebruik van veilige koptelefoons.</p>	<p>www.mp3check.nl http://www.hoorstichting.nl/info-advies/muziek-luisteren/</p>	<p>Jongeren</p>	<p>School, Docenten</p>
<p>Stimuleren gebruik oordoppen Stimuleren van de aanschaf op (maat gemaakte) oordoppen met muziekfilter.</p> 		<p>Jongeren</p>	<p>De brancheverenigingen van muziekevenementen en poppodia verstrekken (naast de maatregelen als geluidslimitering, geluidsmeting) ook informatie over het voorkomen van gehoorschade en bieden oordopjes aan.</p>
<p>Go out plug in Op deze site vind je alle informatie over hoe gehoorschade precies ontstaat of welke gevolgen dit voor jou kan hebben, hoeveel risico jongeren lopen met hun manier van uitgaan en wordt informatie gegeven over het beschermen van het gehoor.</p> 	<p>http://www.gooutplug.in.nl/</p>	<p>De campagne richt zich op jongeren tussen de 16 en 30 jaar die minimaal twee keer per maand een discotheek, poppodium, concert en/of een dance event bezoeken.</p>	<p>School, docenten</p>

Niveau Schoolbeleid: afspraken, regels en protocollen en de handhaving daarvan

Interventie	Soort	Doelgroep	Uitvoering
<p>Voorbeeldgedrag schoolpersoneel De leerkrachten en overig personeel geven het goede voorbeeld aan de leerlingen. Dit is vastgelegd in het schoolbeleid.</p>	Voorbeeldgedrag	Schoolpersoneel	School
<p>Reglement maken over de maximale geluidsbelasting op schoolfeesten (89 dB(A)) De school stelt een goed reglement op (gehoorbescherming) dat duidelijk aangeeft welke regels er zijn en voor wie de regels gelden en communiceert hierover.</p> <p><u>Bijvoorbeeld:</u> Geluid mag niet harder dan (89 dB(A)) Beschikbaar stellen van oordopjes Stillere ruimten aanbieden Doen van geluidmetingen Eisen stellen aan geluidinstallaties en afstand tot boxen Voorbeeldgedrag schoolpersoneel</p>	Reglement	Directie Schoolpersoneel Ouders Leerlingen	School
<p>Gehoorbescherming in schoolplan Alle activiteiten op het gebied van het beschermen van het gehoor zijn vastgelegd in het schoolplan.</p> 	Beleid	Directie	School
<p>Gehoorschade preventie in plannen MR, OR en leerlingraad Activiteiten op het gebied van beschermen van gehoor zijn vastgelegd in de plannen van de MR, OR en Leerlingenraad.</p>	Beleid	MR Ondernemingsraad Leerlingenraad	School

